European Parliament

Joint Transparency Register Secretariat

European Commission

2019. gada ziņojums par Pārredzamības reģistra darbību,

ko Eiropas Parlamenta ģenerālsekretārs un Eiropas Komisijas ģenerālsekretārs

ir iesnieguši

Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja vietniecei *Katarina Barley*
un
Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietniecei *Věra Jourová*

Kā noteikts 2014. gada 16. aprīlī parakstītā Iestāžu nolīguma par Pārredzamības reģistru, 28. punktā, gada ziņojums par Pārredzamības reģistra darbību ir jāiesniedz attiecīgajiem Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietniekiem.

Šajā ziņojumā ir sniegta statistika par Pārredzamības reģistra darbību 2019. gadā — no 1. janvāra līdz 31. decembrim — un ir aprakstītas darbības, ko veic Pārredzamības reģistra kopīgais sekretariāts, jo īpaši attiecībā uz datu kvalitātes nodrošināšanu, atbilstības Rīcības kodeksam uzraudzību un informētības palielināšanu par šo shēmu.

Satura rādītājs

I. IEVADS 1

II. PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA 1

1. Reģistrētāju sadalījums 1

1.1 Reģistrētāju sadalījums pa nodaļām un apakšnodaļām 2

1.2 Galvenās nodaļas 3

1.3 Sadalījums pa reģistrācijas apakšnodaļām 3

1.4 Izmaiņas 5

1.5 Jaunas reģistrācijas 5

1.6 Lielākais reģistrētāju skaits pa valstīm 6

2. Ar pievienošanos Pārredzamības reģistram saistītie stimuli 7

3. Tehniskā attīstība 8

III. PĀRREDZAMĪBAS REĢISTRA KOPĪGĀ SEKRETARIĀTA DARBĪBA 9

1. Palīdzības dienests 9

2. Kvalitātes pārbaudes 10

3. Brīdinājumi, sūdzības un izmeklēšanas pēc pašu iniciatīvas 10

4. Konsultācijas un informētības palielināšana 11

IV. SECINĀJUMS 12

Sīkāka informācija atrodama Pārredzamības reģistra tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?locale=lv#lv.

I. IEVADS

Pārredzamības reģistrs tika izveidots 2011. gadā kā Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas kopīga shēma uz Iestāžu nolīguma pamata[1]. Tas ir svarīgs instruments, kas šīm divām iestādēm ļauj pildīt apņemšanos nodrošināt pārredzamību savās attiecībās ar interešu pārstāvjiem. Pārredzamības reģistra pārvaldībai Eiropas Parlaments un Eiropas Komisija uztur vienotu darbības struktūrvienību — Pārredzamības reģistra kopīgo sekretariātu (turpmāk tekstā "kopīgais sekretariāts").

Pārredzamības reģistrs attiecas uz visām organizācijām un pašnodarbinātām personām, kas veic darbības, lai ietekmētu lēmumu pieņemšanas un politikas īstenošanas procesus ES iestādēs. Visi reģistrētāji ir apņēmušies ievērot vienotu Rīcības kodeksu. Atklājot to, kādas intereses tiek īstenotas un kas un ar kāda līmeņa resursiem tās īsteno, Pārredzamības reģistrs ļauj labāk veikt publisko kontroli. Tas nodrošina iedzīvotājiem, plašsaziņas līdzekļiem un ieinteresētajām personām iespēju sekot līdzi interešu pārstāvju darbībām un potenciālajai ietekmei uz ES tiesību aktiem. Pārredzamības reģistrs kopš tā izveidošanas ir paplašinājies, un tagad tajā ir gandrīz 12 000 vienību[2].

II. PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA[3]

1. Reģistrētāju sadalījums

Pārredzamības reģistrs sastāv no 6 nodaļām un 14 apakšnodaļām.

2019. gadā kopējais reģistrētāju skaits un reģistrētāju īpatsvars katrā no sešām nodaļām saglabājās nemainīgs.

II nodaļa "Iekšējie lobisti un arodu/uzņēmēju/profesionālās asociācijas" joprojām bija lielākā Reģistra nodaļa, kas pārstāvēja nedaudz vairāk nekā pusi no visiem reģistrētājiem (sk. 1. sektoru diagrammu), kuru skaits nedaudz palielinājās. Šajā nodaļā visplašākā joprojām bija apakšnodaļa "Arodu un uzņēmēju asociācijas", kuru pārstāvēja nedaudz vairāk nekā 40 % reģistrētāju. Apakšnodaļas "Arodbiedrības un profesionālās asociācijas" daļa stabili saglabājās 15 % apmērā, savukārt apakšnodaļas "Uzņēmumi un koncerni" daļa — 39 % apmērā (sk. 2. sektoru diagrammu),

Otrs izplatītākais reģistrētāju veids 2019. gadā joprojām bija **III nodaļa** "Nevalstiskās organizācijas" — tie pārstāv nedaudz vairāk nekā ceturto daļu no visiem ierakstiem.

I nodaļa "Profesionālie konsultāciju un juridiskie biroji, pašnodarbinātie konsultanti" otro gadu pēc kārtas nedaudz samazinājās un pārstāvēja gandrīz 9 % no visiem reģistrētājiem, kas ir par 1 % mazāk nekā iepriekšējā gadā. Samazinājums bija vērojams visās trijās apakšnodaļās.

Mazāk vienību ir reģistrēts pēdējās trijās nodaļās: **IV nodaļā** "Ideju laboratorijas, pētniecības un akadēmiskās iestādes", **VI nodaļā** "Organizācijas, kas pārstāv vietējās, reģionālās un pilsētu pašvaldības, citas publiskās vai jauktās vienības utt." un **V nodaļā** "Organizācijas, kas pārstāv baznīcas un reliģiskās kopienas".

[1] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32014Q0919(01).
[2] Ņemot vērā tikai vienības, kas bija reģistrētas un publiskas 2019. gada 31. decembrī.
[3] Šajā ziņojumā norādītie skaitļi atspoguļo situāciju 2019. gada 31. decembrī.

1.1 Reģistrētāju sadalījums pa nodaļām un apakšnodaļām

2019. gada 31. decembrī Pārredzamības reģistrā bija 11 899 reģistrētāju sadalījumā pa šādām (apakš)nodaļām:	
I. Profesionālie konsultāciju un juridiskie biroji, pašnodarbinātie konsultanti	**1069**
Profesionālie konsultāciju biroji	672
Juridiskie biroji	103
Pašnodarbinātie konsultanti	294
II. Iekšējie lobisti un arodu, uzņēmēju un profesionālās asociācijas	**6197**
Uzņēmumi un koncerni	2422
Arodu un uzņēmēju asociācijas	2521
Arodbiedrības un profesionālās asociācijas	937
Citas organizācijas	317
III. Nevalstiskās organizācijas	**3112**
Nevalstiskās organizācijas, platformas, tīkli u.tml.	3112
IV. Ideju laboratorijas, pētniecības un akadēmiskās iestādes	**885**
Ideju laboratorijas un pētniecības iestādes	564
Akadēmiskās iestādes	321
V. Organizācijas, kas pārstāv baznīcas un reliģiskās kopienas	**59**
VI. Organizācijas, kas pārstāv vietējās, reģionālās un pilsētu pašvaldības, citas publiskās vai jauktās vienības utt.	**577**
Reģionālas struktūrvienības	109
Citas vietējā līmeņa publiskās iestādes	101
Transnacionālas asociācijas un publisko reģionālo vai citu vietēja līmeņa iestāžu tīkli	91
Citas saskaņā ar likumu izveidotas publiskās vai jauktās vienības, kas darbojas sabiedrības interesēs	276

1.2 Galvenās nodaļas

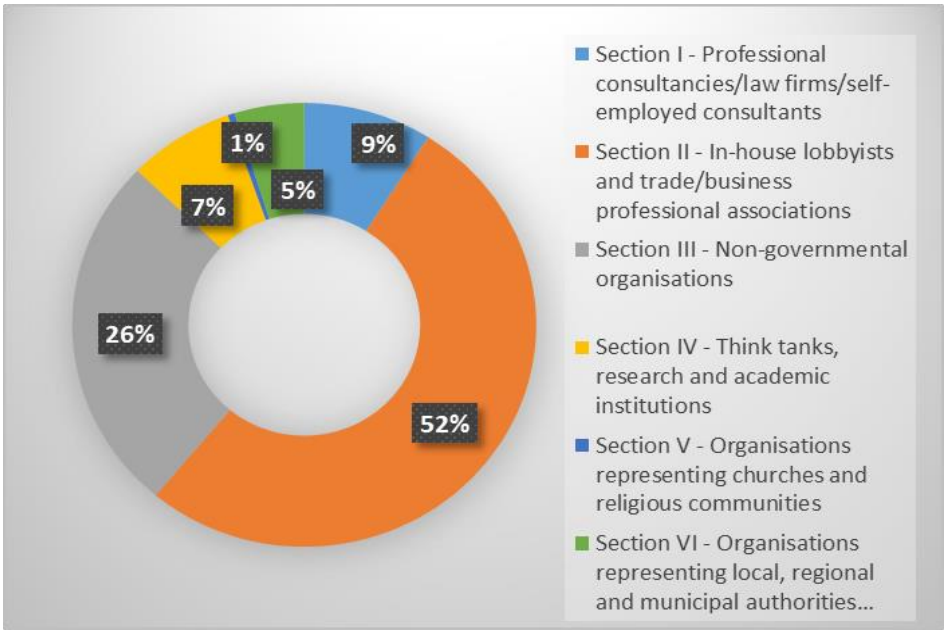

1.3 Sadalījums pa reģistrācijas apakšnodaļām[4]

I nodaļa. Profesionālie konsultāciju un juridiskie biroji, pašnodarbinātie konsultanti

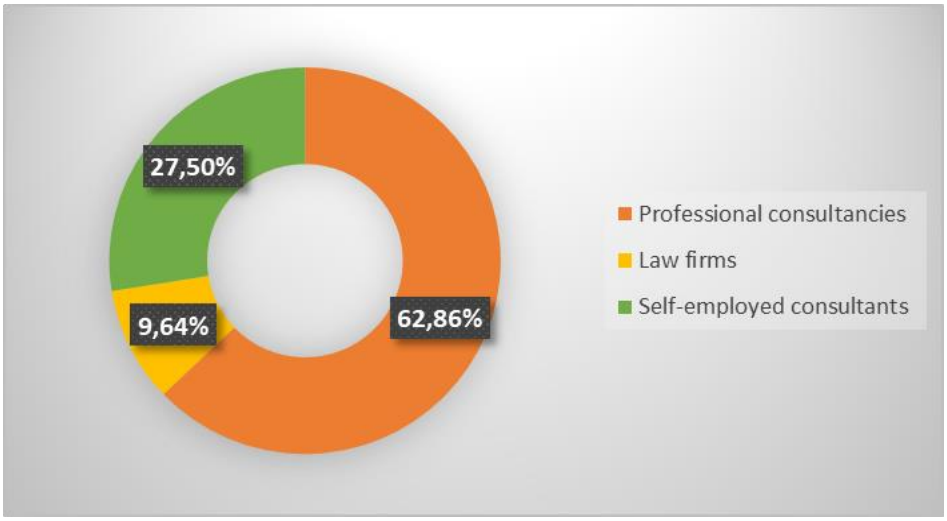

[4] III un V nodaļai nav apakšnodaļu, tāpēc tās šajā sadalījumā nav iekļautas.

II nodaļa. Iekšējie lobisti un arodu, uzņēmēju un profesionālās asociācijas

IV nodaļa. Ideju laboratorijas, pētniecības un akadēmiskās iestādes

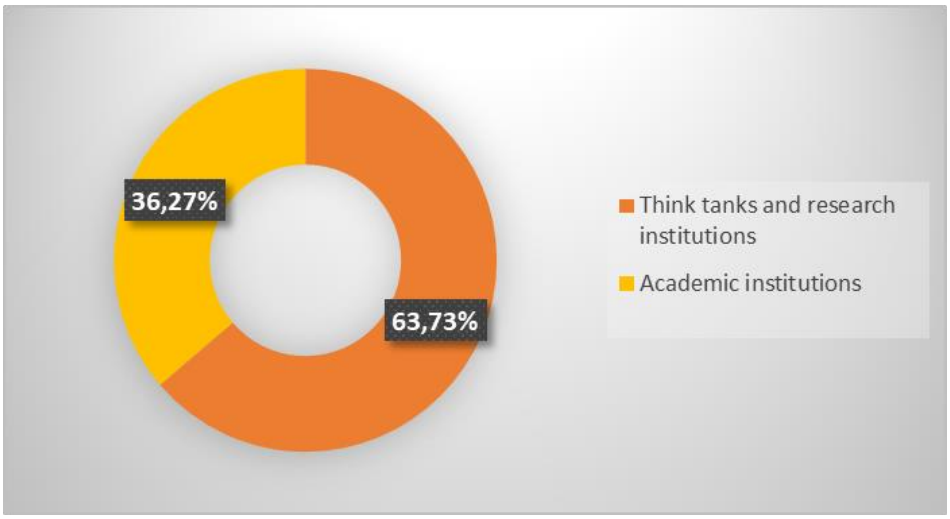

VI nodaļa. Organizācijas, kas pārstāv vietējās, reģionālās un pilsētu pašvaldības, citas publiskās vai jauktās vienības utt.

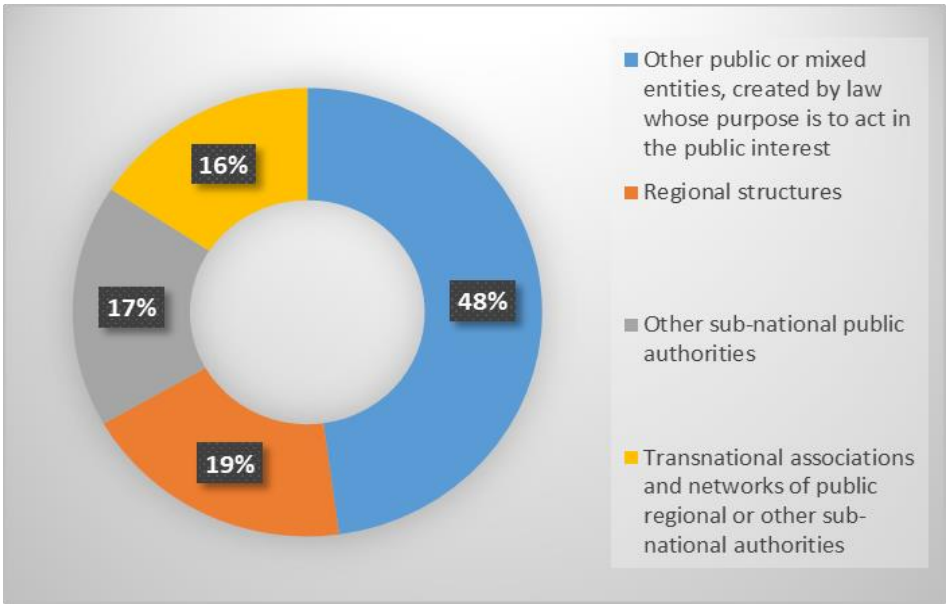

1.4 Izmaiņas

Kopējais reģistrētāju skaits pēdējos trijos gados ir saglabājies stabils, tuvu 12 000 ierakstiem.

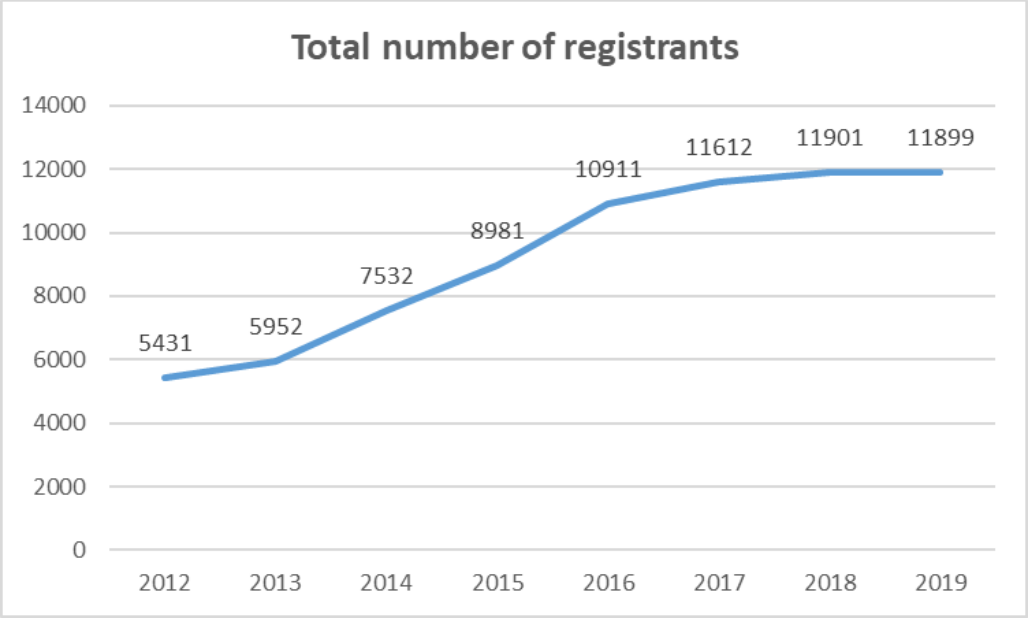

1.5 Jaunas reģistrācijas

2019. gadā tika reģistrētas 1592 jaunas reģistrācijas[5]. Tajā pašā laikā aptuveni tikpat daudz reģistrētāju tika izslēgti no Reģistra dažādu iemeslu dēļ, piemēram, atteicās brīvprātīgi, tika automātiski izslēgti, jo neveica obligāto ikgadējo aktualizēšanu, vai arī kopīgais sekretariāts tos izslēdza pēc kvalitātes pārbaudes veikšanas (sk. III.2. nodaļu). Tādējādi

[5] Ņemot vērā tikai 2019. gadā reģistrētās vienības, kas joprojām bija publiskas 2019. gada 31. decembrī. Kopā reģistrēties mēģināja 2548 vienības.

reģistrāciju kopējais skaits, salīdzinot ar 2018. gadu, saglabājās stabils — 2019. gada 31. decembrī Reģistrā bija 11 899 vienības.

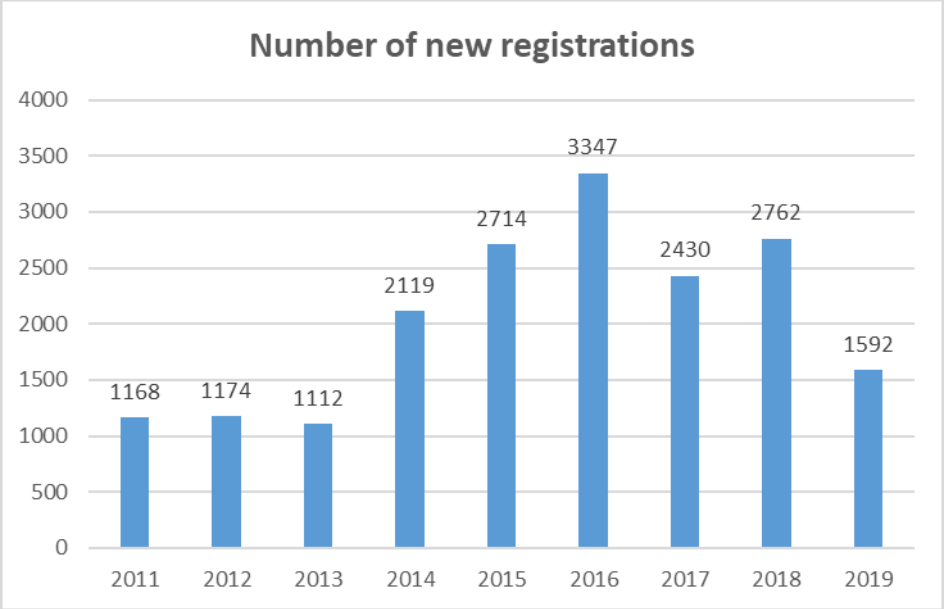

Jauno reģistrāciju sadalījums pa nodaļām bija šāds:

- **I nodaļā** "Profesionālie konsultāciju un juridiskie biroji, pašnodarbinātie konsultanti" — 121;
- **II nodaļā** "Iekšējie lobisti un arodu, uzņēmēju un profesionālās asociācijas" — 841;
- **III nodaļā** "Nevalstiskās organizācijas" — 426;
- **IV nodaļā** "Ideju laboratorijas, pētniecības un akadēmiskās iestādes" — 103;
- **V nodaļā** "Organizācijas, kas pārstāv baznīcas un reliģiskās kopienas" — 10;
- **VI nodaļā** "Organizācijas, kas pārstāv vietējās, reģionālās un pilsētu pašvaldības, citas publiskās vai jauktās vienības utt." — 91.

1.6 Lielākais reģistrētāju skaits pa valstīm[6]

Tāpat kā iepriekšējā gadā, reģistrētāji, kuru galvenais birojs atrodas ES, veido gandrīz 91 % no visām reģistrācijām. Atlikušie 9 % reģistrētāju ir izkliedēti 87 valstīs visā pasaulē. Beļģijā, Vācijā, Francijā un Apvienotajā Karalistē kopā atrodas nedaudz vairāk nekā puse no visiem reģistrētajiem interešu pārstāvjiem (51 %).

[6] Šīs statistikas pamatā ir reģistrētāja galvenā biroja atrašanās vieta, kas norādīta, veicot reģistrāciju. Reģistrētāji tiek lūgti papildus galvenajam birojam deklarēt arī savu ES biroju Beļģijā, ja tiem tāds ir.

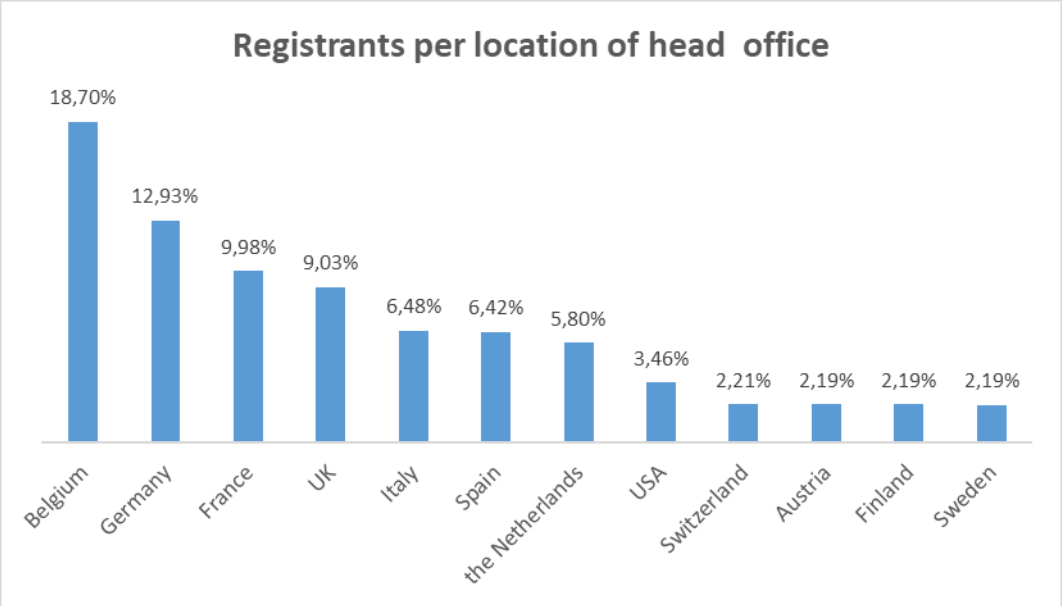

2. Ar pievienošanos Pārredzamības reģistram saistītie stimuli

Eiropas Parlaments un Eiropas Komisija reģistrētajiem interešu pārstāvjiem piedāvā noteiktus stimulus. Reģistrācija Pārredzamības reģistrā ir priekšnoteikums tam, lai interešu pārstāvji varētu Eiropas Parlamentā un Eiropas Komisijā piekļūt lēmumu pieņēmējiem, kā arī iekļūt telpās un ņemt dalību noteiktos forumos.

Eiropas Parlamentā ar reģistrāciju ir saistītas, piemēram, šādas priekšrocības:

- *ilgtermiņa piekļuve Eiropas Parlamenta telpām* — to var piešķirt tikai reģistrētu organizāciju pārstāvjiem — pēc tam, kad Eiropas Parlamenta drošības dienests ir veicis pārbaudi. Pārbaudes un atjaunošanas procedūras notiek tiešsaistē un parasti tiek veiktas 3 darba dienu laikā[7];
- iespēja uzstāties kā *runātājam atklātās sēdēs,* ko rīko Parlamenta komitejas, — lai to varētu darīt, interešu pārstāvju organizācijām ir jābūt iekļautām Reģistrā;
- iespēja reģistrētājiem ar savas reģistrācijas starpniecību *abonēt e-pasta paziņojumus* par Eiropas Parlamenta komiteju darbību;
- tikai reģistrētas organizācijas var atbalstīt *Parlamenta sadarbības grupu vai neoficiālo grupu darbību* vai piedalīties tajā;
- gadījumos, kad kopīgi tiek rīkoti politisku grupu *pasākumi* Eiropas Parlamenta telpās, var tikt prasīts, lai attiecīgās organizācijas iesniegtu reģistrācijas informāciju;
- gadījumos, kad attiecīgās organizācijas lūdz Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja *patronāžu*, tiks prasīts iesniegt pierādījumu, ka tās ir reģistrējušās.

Akreditācija Eiropas Parlamentā

Akreditāciju piekļuvei Eiropas Parlamenta telpām var piešķirt uz laikposmu, kas nepārsniedz 1 gadu. Eiropas Parlaments 2019. gadā izsniedza vairāk nekā 8500 fizisko personu piekļuves atļauju pārstāvjiem no vairāk nekā 2600 Pārredzamības reģistrā iekļautajām organizācijām (vai nu pēc jauna pieprasījuma, vai atjaunojot atļauju). Salīdzinot ar 2018. gadu, tas ir pieaugums.

[7] Sk. arī http://www.europarl.europa.eu/at-your-service/lv/transparency.

Eiropas Komisijā priekšrocības ir šādas:

- *tikšanās ar Komisijas locekļiem, kabineta locekļiem un ģenerāldirektoriem:* interešu pārstāvjiem ir jābūt reģistrētiem, lai iegūtu tiesības uz šādu tikšanos;
- *sabiedriskās apspriešanas:* reģistrētas organizācijas var izvēlēties, lai tām automātiski paziņo par apspriešanos un ceļvežiem to interešu jomās. Sabiedriskajās apspriešanās sniegtos viedokļus iekļauj reģistrētāja profilā;
- *ekspertu grupas:* lai varētu iecelt noteikta veida ekspertu grupu dalībniekus, ir nepieciešams, lai tie būtu reģistrēti;
- *patronāža:* Eiropas Komisija piešķir savu patronāžu interešu pārstāvjiem tikai tad, ja tie ir reģistrēti;
- *saziņa ar civildienesta ierēdņiem:* ierēdņiem tiek ieteikts, pirms pieņemt uzaicinājumu piedalīties kādā sanāksmē vai pasākumā, pārliecināties, vai attiecīgie interešu pārstāvji ir reģistrēti. Saziņa ar nereģistrētām organizācijām var tikt ierobežota.

3. Tehniskā attīstība

Tehniskie uzlabojumi

Kopīgais sekretariāts koordinē IT risinājumu izstrādi Pārredzamības reģistra sistēmas uzlabošanai.

2019. gadā tika ieviesta jauna sinerģija ar portālu "Izsakieties!"[8]. Viedokļi, ko reģistrētāji ir snieguši sabiedriskajās apspriešanās ar šā portāla starpniecību (kopš 2018. gada jūlija), tagad ir integrēti to Reģistra ierakstā. Šādi tiek atvieglota piekļuve noderīgai informācijai, vienlaikus samazinot administratīvo slogu, ko reģistrētājiem radītu to viedokļa norādīšana manuāli. Šī iespēja papildina divus citus integrācijas veidus, kas tika iepriekš sasniegti attiecībā uz saskarsmi ar Eiropas Komisiju: i) sarakstu, kurā norādītas reģistrētāju tikšanās ar Komisijas locekļiem, to kabineta locekļiem un ģenerāldirektoriem, un ii) dalību Komisijas Ekspertu grupu reģistrā[9] (B un C tipa locekļiem).

IT risinājums atvieglo reģistrācijas un atjaunināšanas procesu jauniem un esošiem reģistrētājiem. Šis mehānisms palīdz reģistrētājiem izvairīties no bieži sastopamām kļūdām un informē kopīgo sekretariātu par datu neatbilstības gadījumiem, lai tas varētu veikt piemērotus turpmākos pasākumus. Šī inovācija vēl vairāk uzlaboja Pārredzamības reģistra datu kopējo kvalitāti.

Pēc Īstenošanas pamatnostādņu[10] pārskatīšanas reģistrācijas veidlapā un tīmekļa vietnē tika ieviesti vairāki pielāgojumi. Pārskatīšanas mērķis bija labāk palīdzēt reģistrētājiem iesniegt un aktualizēt attiecīgos ierakstus.

Kopš 2019. gada aprīļa reģistrētāji — papildus reizi gadā izsūtītajam atgādinājumam veikt ikgadējo aktualizāciju — visu gadu saņem regulārus automātiskus atgādinājumus veikt savu ierakstu pārskatīšanu.

2019. gadā turpinājās darbības ar mērķi nodrošināt atbilstību Regulai par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs[11]. Pārredzamības reģistra tīmekļa vietnē tika publicēti aktualizēti paziņojumi par privātumu attiecībā uz

[8] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_en.
[9] http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=LV.
[10] http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?reference=GUIDELINES&locale=lv#lv.
[11] Regula (ES) 2018/1725.

reģistrētājiem, par sanāksmēm ar interešu grupu pārstāvjiem, kā arī par rīcību pēc brīdinājumu un sūdzību saņemšanas[12].

Tīmekļa vietnes apmeklējumi

2019. gadā Pārredzamības reģistra tīmekļa vietne[13] tika apmeklēta gandrīz 331 000 reižu[14] (vidēji 27 572 apmeklējumi mēnesī), kas ir nedaudz mazāk nekā iepriekšējā gadā. Apmeklētāji no Eiropas veica 85 % no apmeklējumu kopējā skaita. Visvairāk apmeklējumu bija no Beļģijas (30,4 %), tai sekoja Vācija (11,1 %), Francija (10 %) un Apvienotā Karaliste (9,3 %). Aptuveni 74 % no apmeklējumiem bija tiešie apmeklējumi, savukārt 17 % apmeklētāju šo tīmekļa vietni sasniedza, izmantojot meklētājprogrammas. Valodu izvēles ziņā puse apmeklējumu sasniedza tīmekļa lapas versiju angļu valodā (50 %), kam sekoja franču valoda (14 %), vācu valoda (11 %), spāņu valoda (5,5 %) un itāļu valoda (5 %).

Eiropas Savienības Atvērto datu portāls

Eiropas Savienības Atvērto datu portālā[15] publicētās vēsturisko datu kopas joprojām piesaistīja portāla apmeklētāju uzmanību un 2019. gadā tika skatītas vairāk nekā 8000 reižu. Šīs datu kopas ļauj lietotājiem lejupielādēt (*XML* vai *Excel* formātā) to personu sarakstu, kuras ir akreditētas iekļūšanai Eiropas Parlamentā, un to organizāciju sarakstu, kuras ir iekļautas Pārredzamības reģistrā, sniedzot informāciju par vairākiem iepriekšējiem gadiem. Var izmantot arī vairākas interaktīvas datu vizualizācijas[16].

III. PĀRREDZAMĪBAS REĢISTRA KOPĪGĀ SEKRETARIĀTA DARBĪBA

Kopīgo sekretariātu veido Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas amatpersonu grupa. Viņu veiktais darbs atbilst aptuveni sešiem pilnslodzes ekvivalentiem.

Kopīgais sekretariāts atbild par Pārredzamības reģistra ikdienas pārvaldību. Tas piedāvā palīdzības dienesta pakalpojumus, izdod reģistrācijas pamatnostādnes, pārrauga datu kvalitāti, apstrādā brīdinājumus un sūdzības, koordinē IT pilnveidošanu un veic informētības palielināšanas darbības un citus saziņas pasākumus. Kopīgā sekretariāta darbību koordinē Eiropas Komisijas Ģenerālsekretariāta nodaļas "Pārredzamība, dokumentu pārvaldība un piekļuve dokumentiem" vadītājs.

1. Palīdzības dienests

Lai palīdzētu reģistrētājiem, kopīgais sekretariāts nodrošina palīdzības dienesta pakalpojumu. 2019. gadā kopīgais sekretariāts sniedza atbildes uz 1027 individuāliem jautājumiem, kas tika iesniegti, izmantojot daudzvalodu tiešsaistes saziņas veidlapu, t. i., par 9 % vairāk nekā 2018. gadā.

[12] Lai iepazītos ar paziņojumiem par privātumu, sk. vietni http://ec.europa.eu/transparencyregister/public > Par > Datu aizsardzība > Paziņojumi par privātumu.
[13] https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?locale=lv#lv.
[14] "Apmeklējums" ir definēts kā apmeklētāja pirmreizējs tīmekļa vietnes apmeklējums. Ja viens un tas pats apmeklētājs apmeklēs lapu pēc tam, kad kopš tā pēdējā lapas apmeklējuma būs pagājušas vairāk nekā 30 minūtes, tas tiks reģistrēts kā jauns apmeklējums.
[15] https://data.europa.eu/euodp/lv/data/dataset/transparency-register.
[16] http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/datavisualisation/.

2. Kvalitātes pārbaudes

"Kvalitātes pārbaude" ir kopīgā sekretariāta veikta verifikācija ar mērķi pārliecināties par reģistrētāju iesniegto datu precizitāti. Tās mērķis ir palielināt datubāzes kā interešu pārstāvības darbību uzziņas rīka uzticamību.

2019. gadā kopīgais sekretariāts pavisam veica 4559 kvalitātes pārbaudes (jaunām un pirms 2019. gada veiktām reģistrācijām), turpinot pēdējos trijos gados vērojamo tendenci, ka veikto pārbaužu skaits pastāvīgi palielinās[17]. Papildus katras jaunas reģistrācijas parastajai kvalitātes pārbaudei kopīgais sekretariāts pielika lielākas pūles, lai esošajās reģistrācijās atklātu datu nepilnības un pieprasītu tos uzlabot.

Aptuveni 53,6 % gadījumu pārbaudītās reģistrācijas tika atzītas par apmierinošām (2444). Kopīgais sekretariāts sazinājās ar pārējiem 46,4 % vienību (2115) saistībā ar to ierakstiem. Tā rezultātā 1046 vienības tika izslēgtas dažādu iemeslu dēļ, piemēram, tāpēc, ka dati bija pretrunīgi vai nepilnīgi, nebija veikta aktualizēšana, tika konstatēta divkārša reģistrācija vai neatbilstība. Pārējās 989 vienības savu reģistrāciju aktualizēja pieņemami. 2019. gada 31. decembrī joprojām turpinājās 80 kvalitātes pārbaudes.

3. Brīdinājumi, sūdzības un izmeklēšanas pēc pašu iniciatīvas

"Brīdinājums" ir mehānisms, kas attiecas vienīgi uz Rīcības kodeksa d) apakšpunktu[18]. Tas ļauj trešām personām informēt kopīgo sekretariātu par vienībām, kuru datos varētu būt faktu kļūdas.

2019. gadā kopīgais sekretariāts rīkojās saistībā ar 26 individuāliem brīdinājumiem[19] (no tiem 14 sākotnēji tika saņemti kā sūdzības, bet vēlāk tika pārkvalificēti par brīdinājumiem). Brīdinājumi attiecās uz 18 dažādām organizācijām: 11 brīdinājumi bija saistīti ar vienu konkrētu vienību, bet 6 no saņemtajiem brīdinājumiem bija par nereģistrētām vienībām, kas veic darbības, kuras ietilpst reģistra darbības jomā. Visi iesniegtie brīdinājumi tika slēgti.

"*Sūdzība*" ir procedūra, kas attiecas uz trešo personu apgalvojumiem par iespējamu reģistrētāja pārkāpumu attiecībā uz Rīcības kodeksā noteiktajiem pienākumiem, izņemot apgalvojumus par iespējamām faktu kļūdām, kas tiek apstrādāti kā brīdinājumi (sk. iepriekš).

2019. gadā kopīgais sekretariāts saņēma 30 sūdzības, no kurām 8 tika pieņemtas kā sūdzības[20], bet 14 tika pārkvalificētas par brīdinājumiem. Četru sūdzību izskatīšana tika izbeigta, jo attiecīgie reģistrētāji sadarbojās ar kopīgo sekretariātu, izpildot aktualizēšanas pieprasījumu vai sniedzot paskaidrojumus. Viena sūdzība tika atrisināta bez kopīgā sekretariāta iejaukšanās. 2019. gada beigās joprojām turpinājās izmeklēšana triju sūdzību kontekstā.

---

[17] Kopīgais sekretariāts 2018. gadā veica 3963 kvalitātes pārbaudes, 2017. gadā — 3624.

[18] Pārredzamības reģistra Rīcības kodeksa d) apakšpunktā ir noteikts: "[Interešu pārstāvji] pēc iespējas labāk nodrošina to, ka informācija, ko tie sniedz reģistrācijas brīdī un pēc tam saistībā ar savām darbībām, uz kuru attiecas reģistra izmantošanas joma, ir pilnīga, aktuāla un nav maldinoša; piekrīt tam, ka visa sniegtā informācija tiek pārbaudīta, kā arī apņemas sadarboties saistībā ar administratīviem pieprasījumiem sniegt papildu un atjauninātu informāciju".

[19] Salīdzinot ar 22 brīdinājumiem 2018. gadā.

[20] Pārējās astoņas saņemtās sūdzības tika atzītas par nepieņemamām — vai nu tādēļ, ka tās attiecās uz jautājumiem ārpus Pārredzamības reģistra iestāžu nolīguma darbības jomas, vai tādēļ, ka nebija norādīti pietiekami pierādījumi, lai sūdzību pamatotu.

Kopīgais sekretariāts 2019. gadā arī ierosināja četras ***"izmeklēšanas pēc savas iniciatīvas",*** pamatojoties uz aizdomām par Rīcības kodeksa pārkāpumiem, trīs no kurām tika pabeigtas līdz gada beigām.
Veicot izmeklēšanu, kopīgais sekretariāts pienācīga procesa un proporcionalitātes nodrošināšanai piemēro nevainīguma prezumpciju kā tiesību principu, kā arī tiesības tikt uzklausītam. Ja kopīgais sekretariāts ir konstatējis iespējamu problēmu, kas ir jārisina, tas sāk dialogu ar attiecīgo(-ajiem) reģistrētāju(-iem), lai rastu risinājumu, ja tas ir iespējams.

Sūdzību un pēc pašu iniciatīvas sākto procedūru ietvaros ir risinātas, piemēram, šādas problēmas:

- ES emblēmas izmantošana nolūkā radīt iespaidu par oficiālām attiecībām ar ES iestādēm;
- piedāvājums ziedot naudu adresāta izvēlētam mērķim, ja Eiropas Parlamenta deputāti piekristu tikties ar organizāciju;
- interešu pārstāvības darbību veikšana Eiropas Parlamenta telpās bez attiecīgas akreditācijas;
- lobēšanas izdevumu nepilnīga deklarēšana;
- pārspīlēta biedru skaita norādīšana ietekmīgāka iespaida radīšanai;
- visu to klientu nedeklarēšana, kuriem tiek sniegti pakalpojumi, nolūkā slēpt līgumattiecības;
- reģistrācija neatbilstīgā nodaļā un nepatiesa pamatuzdevuma norādīšana;
- personu nepatiesa uzdošana par organizācijas pārstāvjiem attiecībās ar ES iestādēm.

4. Konsultācijas un informētības palielināšana

Kopīgais sekretariāts pastāvīgi cenšas uzlabot informētību par Reģistru. Tā locekļi piedāvā apmācību savās iestādēs un piedalās ārējās darbībās, kuru mērķis ir popularizēt Pārredzamības reģistru.

- Eiropas Parlaments gada laikā piedāvāja iestādes darbiniekiem 16 mācību sesijas par pārredzamības politiku un ar to saistītajiem noteikumiem, tostarp regulāro ikmēneša sesiju "Kas ir jūsu lobētāji? Ievads Pārredzamības reģistra darbībā" ("*Who is lobbying you? — an introduction to the Transparency Register*"). Trīs deputāti 2019. gadā lūdza pielāgotu apmācību sev un saviem darbiniekiem;
- Eiropas Komisija organizēja 4 pilnas dienas mācību kursus darbiniekiem "Pienācīga un efektīva sadarbība ar lobistiem". Komisija rīkoja arī 5 iekšējās mācību nodarbības par Pārredzamības reģistru ģenerālsekretariāta jaunpienācējiem un pēc dažādu departamentu īpaša pieprasījuma.

Kopīgais sekretariāts piedalījās *Eiropas lobētāju reģistratoru tīkla* ikgadējā sanāksmē, kas notika 2019. gada 16. maijā Parīzē un kuru rīkoja Francijas Augstā iestāde sabiedriskās dzīves pārredzamības jautājumos (*HATVP*). Šis forums nodrošina iespējas mācīties un tīkloties valsts pārvaldes pārstāvjiem no dažādām ES dalībvalstīm, kuri strādā lobēšanas reglamentēšanas jomā un ievēro augstus godprātības standartus. Kopīgais sekretariāts arī piedalījās divos pasākumos, kas bija paredzēti ieinteresētajām personām.

Eiropas Komisija gada laikā arī vadīja 11 prezentācijas ieinteresētajām personām un apmeklētāju grupām. Eiropas Parlamenta pārstāvji tika uzaicināti sniegt informāciju par Pārredzamības reģistru 12 pasākumos, kuros piedalījās pētnieki, studentu grupas un valstu parlamentu delegācijas, kurām interesē lobēšanas pārredzamības jautājumi.

IV. SECINĀJUMS

Pārredzamības reģistrs pašlaik joprojām ir lielākais šāda veida reģistrs pasaulē un ietver gandrīz 12 000 aktīvu reģistrētāju. Tas kalpo kā unikāla uzziņu datubāze par Eiropas līmeņa interešu pārstāvjiem. Otro gadu pēc kārtas ierakstu skaits saglabājās stabils. Tas liek secināt, ka sistēma patlaban varētu būt sasniegusi savu dabisko robežu, jo ir aptverta attiecīgo organizāciju kritiskā masa. Reģistrētāju skaita pieaugums, ja tas būs, visdrīzāk būs pakāpenisks atšķirībā no straujās paplašināšanās, kas notika sākotnējā laikposmā no 2013. līdz 2017. gadam.

Svarīga prioritāte 2019. gadā joprojām bija Pārredzamības reģistra kopējās datu kvalitātes uzlabošana, jo šis faktors ietekmē sistēmas uzticamību un reputāciju. Šajā nolūkā kopīgā sekretariāta veikto kvalitātes pārbaužu skaits bija par 13 % lielāks nekā 2018. gadā. Tās ietvēra gan jaunu, gan esošu reģistrāciju pārbaudi. Jaunie ieviestie tehniskie risinājumi atvieglo kopīgā sekretariāta ikdienas darbu, kā arī mazina administratīvo slogu reģistrētājiem saistībā ar reģistrācijas un aktualizēšanas procesu.

Kopīgais sekretariāts, darbojoties kā Pārredzamības reģistra Rīcības kodeksa "sargs", veica darbības attiecībā uz visiem 2019. gadā saņemtajiem trešo personu brīdinājumiem un sūdzībām. Vienlaikus tas veica arī vairākas izmeklēšanas pēc savas iniciatīvas.

Saistībā ar Eiropas Komisijas priekšlikumu jaunam Iestāžu nolīgumam par obligātu pārredzamības reģistru[21] Eiropas Parlaments, ES Padome un Eiropas Komisija turpināja sarunas par obligātu ES Pārredzamības reģistru.

[21] http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/LV/1-2016-627-LV-F1-1.PDF.